

Hệ điều hành mã nguồn mở

GV: Ths. Lê Ngọc Kim Khánh

3/5/2016

Lê Ngọc Kim Khánh

1

Quản trị người dùng

- 🍎 Quyền trên tập tin và thư mục
- 🍎 Quản lý nhóm người dùng
- 🍎 Quản lý người dùng

3/5/2016

Lê Ngọc Kim Khánh

2

Quyền trên tập tin và thư mục

- 🍎 **r**: read a file/ show the contents of directory
- 🍎 **w**: write a file/create file into directory
- 🍎 **x**: execute a file/ user can cd to directory or do a long listing (ls)
- 🍎 **-**: no permission

3/5/2016

Lê Ngọc Kim Khánh

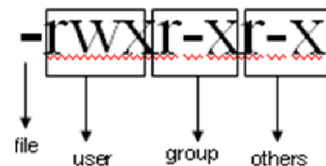
3

Quyền trên tập tin và thư mục

- 🍎 View permission:

- Lệnh **ls -l** hay **ll**

```
drwx----- 2 root root 4096 Feb  7 17:42 orbit-root
-rw-r--r-- 1 root root    0 Dec 21 06:31 sealert.log
```


3/5/2016

Lê Ngọc Kim Khánh

4

Quyền trên tập tin và thư mục

🍎 **chown**: change the owner of file or directory

- Lưu ý: option -R
- VD:
chown -R khanh /tmp/TEST

🍎 **chgrp**: change group owner of file

- VD:
chgrp -R SV /tmp/TEST

🍎 → **chown -R username: groupname file/directory**

🍎 VD: chown -R khanh:SV /tmp/TEST

3/5/2016

Lê Ngọc Kim Khánh

5

Quyền trên tập tin và thư mục

🍎 **chmod**: change permission

- u,g,o: user/group/others
- +/-: grant/deny
- r,w,x: read (4), write (2), execute (1)

🍎 VD:

- chmod ugo +r abc.text
- chmod u+r o-x test.txt
- chmod 640 myfile

3/5/2016

Lê Ngọc Kim Khánh

6

Quản lý nhóm người dùng

🍎 **Thêm một nhóm mới:**

- **groupadd [-r] groupname**
- VD: groupadd -r SV

🍎 **Thay đổi thông tin nhóm:**

- **groupmod [-options] groupname**
- Các options cần lưu ý:
 - ✓ -g: chỉnh sửa GID
 - ✓ -n: chỉnh sửa tên nhóm
- VD: groupmod -g 501 lnkxanh

🍎 **Xóa một nhóm:**

- **groupdel groupname**
- VD: groupdel lnkxanh

3/5/2016

Lê Ngọc Kim Khánh

7

Quản lý nhóm người dùng

🍎 File cấu hình nhóm:
/etc/group

```
dbus:x:81:
utmp:x:22:
utempter:x:35:
avahi:x:70:
mailnull:x:47:
smb:x:51:
nscd:x:28:
floppy:x:19:
vcsa:x:69:
haldaemon:x:68:
rpc:x:32:
rpcuser:x:29:
nfsnobody:x:65534:
sshd:x:74:
pcap:x:77:
ntp:x:38:
slirc:x:21:
gdm:x:42:
apache:x:48:
xfs:x:43:
sabayon:x:86:
lnkxanh:x:500:
SV:x:101:
```

🍎 **Cú pháp:**

- **Tên nhóm:mật khẩu:GID**

3/5/2016

Lê Ngọc Kim Khánh

8

Quản lý người dùng

🍎 Thêm người dùng mới

useradd [options] username

▪ Options:

- ✓ -d: home directory
- ✓ -p: password
- ✓ -s: shell
- ✓ -u: set UID
- ✓ -g: set GID
- ✓ -e: expire date
- ✓ -f: set password expire during time

3/5/2016

Lê Ngọc Kim Khánh

9

Quản lý người dùng

🍎 Thêm người dùng mới

- Khi 1 user được tạo mới → private group cùng tên với user đó được tạo ra.
 - ✓ Ưu điểm: Đảm bảo khi 1 file được tạo ra, file đó không thuộc về public group
- Khi 1 user được tạo mới → home directory và 1 số file được tạo ra.
 - ✓ Thư mục `/etc/skel` chứa các file mặc định được tạo ra trong home directory cho một user khi user đó được tạo mới
- Lệnh `umask`: định giá trị mặc định cho file/thư mục do user tạo ra. Cấu hình umask được thiết lập trong file `/etc/bashrc`
 - ✓ VD: Nếu `umask=022` thì một file mới được tạo ra sẽ có quyền là: `644`

3/5/2016

Lê Ngọc Kim Khánh

10

Quản lý người dùng

🍎 Chỉnh sửa thông tin người dùng:

- Chỉnh sửa trong file `/etc/passwd`
- Dùng lệnh: **usermod [options] username**
 - ✓ Các options cần lưu ý: -c, -g, -G, -p, -s, -u

🍎 Xóa người dùng:

- Xóa dòng tương ứng trong file `/etc/passwd`
- Dùng lệnh: **userdel username**
 - ✓ Option cần lưu ý: -r và -f

3/5/2016

Lê Ngọc Kim Khánh

11

Quản lý người dùng

🍎 Định tuổi cho mật khẩu:

- Mặc định, password không bị hết hiệu lực
- Gán ngày hết hiệu lực cho password, dùng lệnh: **chage [options] username**
- Options:
 - ✓ -m: gán số ngày ít nhất password cần phải thay đổi
 - ✓ -M: gán số ngày nhiều nhất password cần phải thay đổi
 - ✓ -i: gán số ngày password không còn sử dụng được trước khi khóa account
 - ✓ -E: password hết hiệu lực vào ngày này (YYYY-MM-DD)
 - ✓ -w: định số ngày hệ thống gửi thông báo nhắc nhở user thay đổi password

3/5/2016

Lê Ngọc Kim Khánh

12

Quản lý người dùng

🍎 File cấu hình người dùng : **/etc/passwd**
(important)

```
games:x:12:100:games:/usr/games:/sbin/nologin
gopher:x:13:30:gopher:/var/gopher:/sbin/nologin
ftp:x:14:50:FTP User:/var/ftp:/sbin/nologin
nobody:x:99:99:nobody:/sbin/nologin
rpc:x:29:29:/var/lib/rpc:/sbin/nologin
dbus:x:81:81:system message bus:/sbin/nologin
avahi:x:70:70:Avahi daemon:/sbin/nologin
nailnull:x:47:47:/var/spool/mqueue:/sbin/nologin
smm:x:51:51:/var/spool/mqueue:/sbin/nologin
ncdc:x:28:28:ncdc daemon:/sbin/nologin
vcs:x:69:69:virtual console memory owner:/dev:/sbin/nologin
haldaemon:x:68:68:HAL daemon:/sbin/nologin
rpcuser:x:32:32:Portmapper RPC user:/sbin/nologin
rpcuser:x:29:29:RPC Service User:/var/lib/nfs:/sbin/nologin
nfsnobody:x:65534:65534:Anonymous NFS User:/var/lib/nfs:/sbin/nologin
smbd:x:74:74:Privileged-separated SMB:/var/empty/smb:/sbin/nologin
pcap:x:77:77:/var/arpwatch:/sbin/nologin
ntpc:x:38:38:/etc/ntp:/sbin/nologin
gdm:x:42:42:/var/gdm:/sbin/nologin
apache:x:48:48:Apache:/var/www:/sbin/nologin
xfs:x:63:63:X File Server:/etc/xfs:/sbin/nologin
sabayon:x:86:86:Sabayon user:/home/sabayon:/sbin/nologin
khanh:x:500:500:Khanh:/home/lokkhanh:/bin/bash
```

🍎 Cú pháp:
username:password:UID:
GID:comment:home
directory:login